

Miscellanea.

I.

Ugifte Personers Udgiftsbudgetter.

I »The Yale Review«, Maj 1901, har Wm. B. Bailey (af The Yale University) skrevet en Afhandling om »Personal Budgets of Unmarried Persons«. Den Maade, hvorpaa han har grebet Undersøgelsen an, giver Afhandlingen Interesse, og vi ville da i det Følgende give et Uddrag af den:

Som bekendt slog Engel i sin Tid disse Sætninger fast: jo større en Persons Indtægt er, desto mindre er hans relative Udgift til Subsistensmidler; — Udgiften til Husleje svinger sammen med den samlede Udgift; — Udgiften til »Forskelligt« stiger stærkere end Totaludgiften. Der hersker ikke mere nogen Tvivl om disse Sætningers Rigtighed, og efter at de ere blevne tilstrækkeligt beviste, synes Nationaløkonomernes Videbegærlighed i den Retning at være tilfredsstillet. Nu og da undersøger man nogle Arbejderfamiliers Husholdningsregnskaber; man regner ud, hvilken Procent af Totaludgiften der gaar til Føde, til Husleje, til Beklædning, til Brændsel, — men i Almindelighed ender Redegørelsen med Posten »diverse Udgifter«, der er af

en meget broget Art. Bailey — der naturligvis ikke har kendt det danske statistiske Bureaus herhenhørende Arbejde, som netop udmærker sig ved en stærkt gennemført Specifikation — har nu, saavidt han formaaede, søgt at opløse de store almindelige Udgiftsposter i deres Hovedbestanddele. Desuden havde han et andet Formaal: de tidligere Undersøgelser syntes i Almindelighed at gaa ud fra, at Verden kun omfatter gifte Personer og smaa, af deres Forældre afhængige Børn; de tog intet Hensyn til den stadigt stigende Mængde af ugifte Personer, der enten maa sørge for sig selv, eller som dog forberede sig dertil, — og til disse ugifte Personer vil Forfatteren da udelukkende holde sig, idet han mente, at en systematisk Undersøgelse af deres Regnskabsbøger nu kan gøre Krav paa Opmærksomhed.

Han ser kun paa Regnskabsbøgernes Udgiftsside. Om Indtægten skyldes Arbejdsfortjeneste eller Understøttelse fra Hjemmet eller Formue, undersøger han ikke. Man vil maaske herimod gøre den Indvending, at den Person, der lever af Renteindtægt, vistnok i Almindelighed vil leve noget mere letsindigt end den Person, hvis Indtægt skyldes personligt Arbejde; men Forf. tror, at denne Indvending ikke har meget at sige, naar man grupperer de undersøgte Individier efter Størrelsen af Indtægt; han mener at have gjort den Erfaring, at en ung Mand, der ved sit Arbejde tjener f. Ex. 1000 Dollars, ingenlunde omgaas denne Indtægtssum mere forsigtigt end den Mand, der har en tilsvarende Indtægt af Formue: den formuende Mand føler det ofte som en Pligt at bevare Formuen, medens den unge Mand, der tjener sine 1000 Dollars ved Arbejde, næsten

synes at føle sig forpligtet til at bruge sin Indtægt paa en saadan Maade, at Verden kan se, at han har den; — hvad der i de østlige amerikanske Byer opspares af Personer med beskeden Arbejdsfortjeneste, er i vor Tid overraskende lidet. — Den Del af Udgiften, der gik til Kapitalanbringelser og til Livsforsikringspræmier, er ikke medtagen. Med disse Begrænsninger deler Forf. Udgifterne i fire Hovedgrupper:

1. Nødvendighedsgenstande, hvor der særligt sondres mellem Husleje-Udgift (derunder medregnet Udgift til Brændsel, Belysning, Skat og Assurance; — for ugifte Personer indgaar Brændsels- og Belysningsudgiften jo ofte i Husleje-Udgiften), Kost, Beklædning, Vask, Læge og Medicin, Rejser, Møbler, Diverse.

2. Boghandlerudgifter, Bøger, Papir, Blæk, Blade og Tidsskrifter, Frimærker.

3. Fornøjelsesudgifter, Theatre, Billard og Boldspil, Blomster, Musik, Foreningskontingenter, Sport, Café- og Konditoriudgifter, Velgørenhed, Diverse.

4. Tobak og Spirituosa.

Ialt har Forf. gennemgaaet omtrent 3000 Regnskaber, for Størstedelen førte af amerikanske Studenter i Aarene 1897—1901.

500 Studerende i de to øverste Klasser i Yale havde gennemsnitligt en aarlig Udgift af 1116 Dollars (— der var endel særligt formuende Studenter blandt de 500), og denne Udgift fordeltes saaledes:

Nødvendighedsudgifter.....	809,7	Dollars =	72,6	pCt.
Boghandler o. Lign.....	52,6	— =	4,7	—
Fornøjelsesudgifter.....	203,7	— =	18,3	—
Tobak og Spirituosa.....	50,0	— =	4,4	—

Forf. deler derefter disse Studenter i tre Grupper, nemlig:

- I. Studenter, hvis Udgifter var mindre end 700 Doll.
- II. — — — — — 700—1000 Doll.
- III. — — — — — over 1000 Doll.

For disse tre Grupper Vedkommende fordelte Udgiften sig saaledes:

	Gruppe I	Gruppe II	Gruppe III
Nødvendighedsudgifter ...	382,2 Doll.	681,8 Doll.	1018,7 Doll.
Boghandler o. Lgn.....	32,7 —	43,6 —	63,9 —
Fornøjelsesudgifter.....	51,0 —	132,7 —	298,2 —
Tobak og Spirituosa.....	6,1 —	14,4 —	84,4 —

For de tre Grupper steg Nødvendighedsudgifterne omtrent efter Forholdet 1, 2, 3; Boghandlerkontoen efter Forholdet 1, 1 $\frac{1}{2}$, 2; Fornøjelseskontoen efter Forholdet 1, 3, 6; og Tobaks- og Spiritus-Kontoen endog efter Forholdet 1, 2, 14. Det er klart, at den velhavende Student ikke i nogen fremtrædende Grad anvender sin større Velstand til Anskaffelsen af Bøger, men mere til mindre anbefalelsesværdige Ting. Ja, en nøjere Granskning af de enkelte Regnskaber udviser endog, at $\frac{9}{10}$ af Studenterne med over 1000 Dollars Udgift anvendte ringere Beløb til Boganskaffelser end de mindre velstillede Studenter i Gruppe II; naar Gennemsnitstallet for Gruppe III — de mest velhavende Studenter — dog kom saa højt op, som det gjorde, bevirkedes dette derved, at der i denne Gruppe fandtes nogle faa rige Studenter, der var store Bogsamlere.

Endnu nogle Enkeltheder vedrørende de tre Grupper Udgiftsforhold skulle vi anføre. Blandt »Nødvendighedsudgifter« bemærke vi saaledes:

	Gruppe I	Gruppe II	Gruppe III
Undervisningsudgifter	81 Doll.	151 Doll.	160 Doll.
Husleje	65 —	132 —	158 —
Kost	122 —	143 —	186 —
Beklædning	52 —	140 —	237 —
Vask	15 —	19 —	37 —
Læge og Medicin	8 —	11 —	30 —
Rejser	31 —	59 —	112 —
Møbler	4 —	19 —	62 —
Diverse	6 —	7 —	38 —

Man ser her, at medens de tre Grupper Totaludgift (resp. 472, 873 og 1465 Dollars) stiger efter Forholdet 1, 2, 3, stiger Beklædningsudgiften efter Forholdet 1, 3, 5. Dette stemmer ikke med Engels Lov; Sagen er naturligvis den, at unge Studenter ikke ordne deres Budget efter samme Hensyn som gifte Personer; — det er ikke Nødvendigheds- men Forfængelighedshensyn, der faa de velhavende Studenter til at ofre en saa stor Procent til Beklædningskontoen. Langt svagere er Stigningen i Kostudgiften: de tre Grupper ofre ikke meget forskellige Summer paa denne Konto; — til Gengæld besøge de velhavende Studenter naturligvis hyppigere Restaurationer og Café'er (Udgiften paa denne Konto er henholdsvis 10, 19 og 49 Dollars, altsaa en Stigning efter Forholdet 1, 2, 5). — Undervisningsudgiften er omtrent ens i de to øverste Grupper; derimod anvender den øverste Gruppe meget betydelige Summer paa Rejser og Møbement.

Forlade vi disse Enkeltheder og vende vi os atter til de fire almindelige Udgiftsgrupper, saa se vi, at procentvis fordeler Udgiften sig saaledes for de tre Grupper af Studenter:

	Gruppe I	Gruppe II	Gruppe III
Nødvendighedsudgifter	81,0 pCt.	78,2 pCt.	69,5 pCt.
Boghandler o. Lign.	6,9 —	5,0 —	4,4 —
Fornøjelsesudgifter	10,8 —	15,2 —	20,3 —
Tobak og Spiritus	1,3 —	1,6 —	5,8 —

Forf. har ment, at det vilde være af Interesse at se, hvorledes Forholdet stiller sig paa Yderpunkterne. Han tog da de ti fattigste Studenter (Udgift mindre end 300 Dollars) og de ti rigeste Studenter (Udgift over 3000 Dollars). Forholdet blev da dette:

	i den fattige Klasse	i den rige Klasse
Nødvendighedsudgifter	90,5 pCt.	52,1 pCt.
Boghandler m. m.	5,1 —	2,2 —
Fornøjelsesudgifter	3,8 —	36,8 —
Tobak og Spiritus	0,6 —	8,9 —

Forf. meddeler ogsaa et Par Tabeller, der vise Forholdet mellem Studenternes Forbrug og deres Flinkhed. Det ses af dem, at Studenterne med store Luxusudgifter og ringe Bogudgifter ikke høre til de flinke; de flinkeste findes overvejende blandt de mindre velhavende med forholdsvis store Bogudgifter og mindre Udgifter til Fornøjelser, Tobak og Drikkevarer.

For Sammenligningens Skyld har Forf. opsøgt nogle Regnskaber over de Udgifter, som Studenter ved Trinity College, Cambridge, maatte bestride i 1573. Det viser sig, at Fornøjelseskontoen i hin fjerne Tid kun spillede en meget ringe Rolle; kun 7,3 pCt. af den samlede Udgift gik dertil. Derimod tog Bogkontoen dengang ikke mindre end 19,6 pCt.: Bøger vare dengang dyre, — Adgangen til Forlystelser kun ringe.

En Sammenligning med de ugifte Læreres Udgifter udviser, at Lærernes Bogudgifter ere større, deres Luxusudgifter og Husleje mindre end Studenternes.

Yderligere har Forf. gennemgaaet nogle Regnskaber fra Bogholdere, Bankembedsmænd og andre unge ugifte Forretningsmænd med en Udgift paa 1000 Dollars eller deromkring, altsaa som Studenternes gennemsnitligt. Det

viser sig, at disse Personer ofrede langt mere end Studenterne til allehaande Aftenfornøjelser, Theatre m. m., samt til Tobak og Drikkevarer, derimod mindre til Bøger, Kost og Logis. Forholdstallene vare saaledes for de unge ugifte Forretningsmænd:

Nødvendighedsudgifter.....	55,8 pCt.
Boghandler m. m.	2,1
Fornøjelser.....	31,2 —
Tobak og Spiritus	10,9 --

Forf. vender sig derefter til de kvindelige Studenter, af hvilke der jo findes Tusinder i Amerika. Han viser, hvorledes Forholdene stille sig for de kvindelige Studenter ved Smith College og ved Vassar College, samt for de kvindelige graduerede Studerende ved Yale University. Udgifterne androg for disse tre Grupper nedennævnte Beløb:

	Smith	Vassar	Yale
Nødvendighedsudgifter....	765,5 Doll.	788,2 Doll.	471,0 Doll.
Boghandler m. m.....	27,8 —	31,6 —	38,1 —
Fornøjelser	98 0 —	66,1 —	19,2
Tilsammen	891,3 Doll.	885,9 Doll.	528,3 Doll.

eller:

Nødvendighedsudgifter....	85,9 pCt.	88,9 pCt.	89,2 pCt.
Boghandler m. m.....	3,1 —	3,6 —	7,2 --
Fornøjelser	11,0 —	7,5 —	3,6 --

Strax falder det i Øjnene, at en Hovedpost slippe de unge Damer for: Udgiften til Tobak og Drik. Med literære Anskaffelser ere Damerne ved Smith og Vassar College ogsaa økonomiske, hvorimod de — gennemgaaende mindre velhavende — graduerede Kvinder ved Yale Universitet, der overvejende forberede sig til Lærerindevirksomheden, købe nogle flere Bøger og ofre betydeligt mindre paa Fornøjelser. Den største Udgiftspost for Damerne er Beklædningsudgiften: de

kvindelige Studerende ved Smith og ved Vassar College ofrede betydeligt mere end en Fjerdedel af deres Totaludgift paa deres Klædedragt (medens de mindre velhavende, vordende Lærere i Yale naturligvis sparede langt mere paa denne Konto); — man sammenligne dermed de mandlige Studenters langt mindre Beklædningskonto (jfr. S. 389).

Ved Slutningen af sin Undersøgelse meddeler Forf., for Sammenligningens Skyld, hvorledes Udgifterne fordele sig for gifte Personer, i amerikanske Familier med omtrent samme Indtægt som de ovenfor omtalte ugifte Mandspersoners, d. v. s. Familier med en aarlig Udgift af 900—1125 Dollars.

Det viser sig da, at der i disse Familier gennemsnitligt udgaves til

Husleje.....	216,1	Dollars
Beklædning.....	182,1	—
Kost.....	354,2	—
Møbler.....	40,2	—
Sygdom og Død.....	45,1	—
Sivelse.....	81,0	—
tils. Nødvendighedsudg.	918,7	—
Boghandlerudgifter.....	7,4	—
Fornøjelser (deru. Kirke og Velgørenhed).....	82,3	—
Tobak og Spiritus.....	26,4	—
Tilsammen...	1034,8	Dollars

eller procentvis:

Nødvendighedsudgifter...	88,8	pCt.
Boghandler.....	0,7	—
Fornøjelser m. m.....	8,0	—
Tobak og Spiritus.....	2,5	—

Forskellen i Udgiftsfordelingen er jo baade iøjnefaldende og let forklarlig.